

НОВИ ПАЗАР: ХОЋЕ ЛИ СКУПШТИНА ЈУГОСЛАВИЈЕ УСКОРО УСВОЈИТИ ЗАКОН КОЈИ БИ ОБРАДОВАО СВЕ СРБЕ У РАШКОЈ ОБЛАСТИ

КОЧНИЦА ЗА СЕОБЕ

Ужегме
Морна
6-5-94

● Група савезних посланика предложила закон, чијим би усвајањем били створени услови за заустављање сеоба и повратак исељених Срба у Рашку област ● У Старом Расу има места и за Србе из других делова бивше Југославије и избеглице из Албаније

АКО СКУПШТИНА Југославије ускоро усвоји Закон о стварању услова за живот, рад и становање, повратак исељених и насељавање лица у Рашкој области, сеоба Срба из Старог Раса, које сада добијају забрињавајуће размере, могле би бити заустављене!

Текст овог закона, који је ушао у скупштинску процедуру, предложио је, заједно са још десет посланика ДЕПОС-а, Раденко Јоковић, народни посланик из Новог Пазара.

Ако буде усвојен, овај закон ће се

примењивати у Новом Пазару, Сјеници, Тутину, Рашки, Пријеполу, Прибоју, Новој Вароши, Пљевљима, Бијелом Пољу, Андријевици, Рожајама и Берама.

— Законом би требало да се омогуће олакшице приликом куповине пољопривредних имања, стамбених зграда, пољопривредне механизације, станова и пословног простора, као и за добијање зајмова. О реализацији закона старала би се ресорна министарства Савезне владе, а право на доделу мањих пољопривредних имања, као и кредита за организовање пољопривредне производње, имали би Срби и Црногорци, који желе да живе у овим општинама. Стан, плац или зајам, под повољним условима, закон предвиђа за Србе или Црногорце, који би у Рашку област дошли из других делова Југославије, а радили би у државним органима или привреди. Исти третман имали би и Срби и Црногорци протерани из других земаља и избеглице из Албаније. Олакшице су, наравно, предвиђене и за српске и црногорске кадрове са овог подручја — каже предлагач закона Раденко Јоковић.

Закон би се супротстављао злоупотребама ових олакшица, јер би тачно прописао ко и после колико проведених година на овом делу Југославије може да отуђи стечена материјална добра.

— У овим општинама драстично је поремећена национална структура на штету Срба и Црногораца. У Рожају је, на пример, после рата било 42 одсто Срба и Црногораца, а сада их је само седам одсто. Још неповољнија ситуација је у Тутину, где је Срба сада само 1.100 или 2,5 одсто, а било их је пре две деценије више од 38 одсто. Процент српског становништва у Новом Пазару и Сјеници после рата био је око 52, односно 53, а данас их је у Новом Пазару само 21, а у Сјеници 24 процента — каже Јоковић.

М. НИЋИФОРОВИЋ

● МАЈДАНПЕК: ЗАШТО СУ ПРЕРАЂИВАЧИ ЗЛАТА ОДЛУЧИЛИ ДА СЕ ОБРАТЕ ДИРЕКТНО ДР ДРАГОСЛАВУ АВРАМОВИЋУ

ДРЖАВА НЕЋЕ ДЕВИЗЕ

● Због недостатка злата којег има у трезору Народне банке, пропашће извозни посао вредан више милиона долара

ДОК већина југословенских произвођача муку мучи како да пробије економску блокаду, радници и руководство „Златаре“ у Мајданпеку не знају како да задовоље све веће захтеве иностраних купаца, за производима од злата из ове фабрике.

„Радни налог“ за око хиљаду мајданпечких златара у овом месецу заиста је импресиван, а подсећа на време када санкција није било. Током наредних 30 дана треба произвести 72 килограма златног накита и 100 килограма течног злата за извоз, као и четрдесетак килограма минђуша, прстења и другог накита за домаће тржиште. На жалост, „Златара“ је за рад у мају од Басена Бор, у чијем саставу послује, добила само једну полуку тешку 12,5 килограма!

— Обезбедили смо пуну упосленост капацитета у мају и рад у три смење. Али, сада је све то доведено у питање — каже Зоран Соколовић, комерцијални директор Индустрије за прераду племенитих метала у Мајданпеку, у чијем саставу послује и колектив „Златаре“. — Захваљујући старим пословним везама, обезбедили смо значајан извоз. Бојим се да ће, ако сада оманемо, за дуги период изгубити многе иностране купце, са којима смо поново успоставили пословне везе, које је ембарго укинуо.

Басен Бор као велики произвођач злата (годишње произведе од три до четири хиљаде килограма), развио је прерађивачку индустрију у Мајданпеку, у намери да сам валоризује вредност драгоценог метала из својих рудника. Тако је половина годишње производње завршавала у трезорима Народне банке, или на светској берзи, док је друга половина прерађивана у погонима мајданпечке „Златаре“.

— У Комбинату бабра је због смањене производње сада смањена и производња злата — каже Филип Вуковић, директор Индустрије за прераду племенитих метала у Мајданпеку. — С друге стране, због одржавања ликвидности и неопходности исплата зарада радницима, Басен Бор је принуђен да златне полуке шаље у Народну банку, у замену за нове динаре. Зато сматрамо да Народна банка може, уз одговарајућу камату, да нама уступи део злата из својих резерви. Ми бисмо злато нашим радом оплеменили, а затим све платили девизама. Проблем је у важећим прописима, који не предвиђају такву могућност, али шансу каква нам се указала, морамо искористити. Зато очекујемо да ће Савезна влада начинити одређене измене. Шанса да се зараде девизе сувише је велика, да би је лако пропустили.

Мајданпечки златари тврде да њихов рад у злату повећава његову вредност за више од 30 одсто. Очигледно, прилика је да се само у мају заради више стотина хиљада долара, а до краја године и неколико милиона. Зато мајданпечки златари захтевају од свог руководства да се за помоћ обрати др Драгославу Аврамовићу. Нови гувернер Народне банке Југославије показао је до сада највећу флексибилност у тумачењу прописа, па се од њега и у овом случају исто очекује.

М. ЛАЗАРЕВИЋ